

Előfizetési feltételek:
 helyben házhoz hord-
 va vagy vidékre postán
 küldve
 Egész évre 6 frt — kr
 Fél évre 3 frt — kr
 Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 3
 kr. Kereskedők és gyá-
 rosok külön árkedvez-
 ményben részesülnek.
 Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlár sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztői iroda

és
 kiadóhivatal:
 CIRNER és LINGNER
 Főter 38. szám alatt,
 hova úgy a lap szelle-
 mi részét illető köz-
 lemények, mint az
 előfizetések és
 hirdetések ber-
 mentesen küldendők.
 Kéziratok nem adat-
 nak vissza.

Passzivitás.

Nagy-Enyed, 1897. jan. 16.

A költségvetés képviselőházi tárgya-
 lása egy sajátos jelenséget tüntet
 fel. A nemzeti párt elnöke utján, a
 függetlenségi Ugron-párt pedig egyik
 tagja által jelentette be a háznak, hogy
 a most folyó költségvetés tárgyalásában
 részt nem vesz és pártállását egyszerűen
 a költségvetés elleni szavazatával fogja
 indokolni.

Amely módon és alakban ezt az
 Ugronék részéről Polónyi tette, ahhoz
 kevés szavunk. Megszoktuk már az ezen
 párttörődék által követett parlamenti
 harcmodort számba se venni és leg-
 feljebb sajnálkozunk azon, hogy Polónyi
 és társai a mult országgyűlésen oly
 visszatetszést szült viselkedésüket az új
 házba is importálni és ott ujjal is
 kultiválni óhajtják.

Annál érdekesebb azonban a nemzeti
 pártnak Horánszky utján bejelentett passz-
 szivitása; érdekes kutatni azon indokokat,
 melyek e pártot a jelzett tüntetés inscená-
 lására vezették. Horánszky azokat a ked-
 den tartott és két perczet igénybe vevő
 kijelentésében fejtette ki.

Azt mondta a nemzeti párt elnöke,
 hogy a mostani viszonyok között komoly
 költségvetési vitának sem értelme, sem
 haszna nem lehet, mert az anyagi ki-
 zsákmányolásnak, a politikai üldözésnek,
 a törvényen kívüli állapotnak és korhadt
 parlamenti viszonyoknak éljük mámoros
 napjait és ezért a nemzeti párt a tár-
 gyalásokban részt nem vesz és csak
 csendes szemlélője óhajt lenni a többi
 pártok küzdelmének.

Erős vád a nemzeti párt elnökének
 ezen kijelentése, de amennyire igazság-
 talan, épp annyira nélküli a helyes
 logikát is, mert ha tényleg elfogadható
 Horánszky vádja és a jelen képviselőház
 a választók megtévesztésével, nem al-
 kotmányos eszközökkel állított össze,
 úgy a nemzeti párt tagjainak mandátu-
 maikat megbízóknak kellene visszaad-
 niok és ezen ténykedéssel demonstrál-
 niok a jelen országgyűlés törvénytelen-
 sége ellen; de ha tényleg mandátumai-
 kat megtartják és szavazataikat érvé-
 nyesítik: maguk ismerik el a ház tör-
 vényességét, és ha ezen beismeréssel
 szemben alkotmányos kötelességeik tel-
 jesítését, az ellenőrzést, elhanyagolják:

maguk vétkeznek és helytelenül teszik,
 ha másoknak tesznek szemrehányásokat.

Régi igazság, és Európa minden par-
 lamentáris országban gyakorolják azt
 a tételt, hogy egy képviselő, ha
 megbízatását bármilyen alapon is, de
 megtartja, úgy az evvel járó köteles-
 ségeket teljesíteni is tartozik. A nem-
 zeti párt tehát, ha mandátumait meg-
 tartotta, köteles a ház munkásságában is
 részt venni, ellenben ha ezt nem cselekszi,
 — mint most is — maga követ el
 törvényteleniséget. Indokoltan és meg-
 okolhatatlan tehát mostani kiesínyes
 tüntetése.

És épp amennyire nélküli a nem-
 zetipárt passzivitásával a helyes, egész-
 séges logikát, épp oly igazságtalan Ho-
 ránszkyknak könnyedén oda vetett vádja
 is, melylyel parlamenti viszonyainkat kor-
 hadtagnak, törvényelleneseknek jelenti ki.

Pulszky egész őszintén kijelentette,
 hogy a lefolyt választások alkalmával
 vétkeztek „intra és extra muros”, de
 ezért egyrészt csak a szabadelvű
 pártot vádolni, és a többi pártoknak
 vindikálni egyedül a létjogosultságát,
 legalább is méltánytalan, mert ha tör-

TÁRCSA.

Száz év multán.

— Egy hölgyhöz. —

Egy évszázad majd ha elrohant,
 Sírjainkon elsimul a hant;
 Neveink, mit tettünk, akaránk:
 Elfeledve, veszve egyaránt.

Kiknek szívünk remegé dühét,
 S inkább dőre vágyainknak élt,
 Mint igazság fényének, szavának:
 Strban, mint mi, mind elporladának.

Álmunkért, mely reményt sem talált,
 Szerencsénkért, amely tova szállt:
 A világ, melynek fölálodozók,
 Sem kegyet, sem hálát nem hozott.

Minden, még a gúny is kivese,
 — Hát jutalmad ez? — mely kérdene!
 ... S szellemek hona küld hangokat:
 A lemondás annál gyászosabb!

Lények, kiknek volt egy hivatása,
 Mint ugyanegy ágnak két virága
 Kell hogy létre hozzon egy gyümölcsöt,
 Elváltak, hazudva küldetésök.

Egy évszázad majd tovarohan,
 Mit fölálodozánk mind hasztalan!
 S égi lények ítélnek felettünk
 Földi üdvünk, hogy elvesztegettük.

Sphärák zenéje.

Mióta bolygók a nagy ürbe'
 Keringenek,
 Sohajtának egynemely fulbe
 Halk éneket.

A boldog semmi, s örök csendje
 Mélységéről
 Végetlen utra sorsuk mire
 Kergette föl?

H. Lorm után

Albert Iván.

Két mese.

Dráma két jelenetben.

SZEMÉLYEK:

Kedhazy Péter, törvényszéki bíró.
 Sági Snághy Gizella, ennek neje, egy igen szép nő.

I. J E L E N E T.

Giza egyedül.

Giza. (Nagyon csinos, berendezett bou-
 doirjában idegesen alá, s fel sétál, mely
 állapot azonban nem akadályozza meg őt a
 tükörbe tekinteni s meglegedett mosolyá-
 ból helyesen lehet következtetni, hogy igéző
 pongyoláját kifogástalannak tartja.)

Tehát itt a kenyértörés perceze! Szegény
 jó Péterem, mennyire sajnálom! De tehetek-e
 róla? Aladár oly határozottsággal parancsolt
 reám, hogy továbbra halasztanom nem lehet!
 Oh Istenkém, Istenkém! Miért nem adtál
 Aladárnak hamarabb biztos állást, s miért

hoztad utamba, ha már másé lettem? Egy
 nagy alternativa előtt állok: vagy az Ala-
 dáré leszek, mint annak törvényes neje,
 vagy a Péteré maradok, de akkor — oh
 Istenkém, Istenkém! — szegénynek szarvai
 fognak nőni! (Tépelődik, rózsás körmeit rág-
 csálva, mit bizonyít az, hogy tükörbe sem
 tekintget.) Nem! (Még nagyobb elhatáro-
 zással.) Nem, nem és ezerszer nem! Becsü-
 letes maradok! Habár szívem fáj, végtelenül
 sajog, de Péterrel ma, most e perczben tu-
 datom, hogy tőle válni fogok s az Aladáré
 leszek. (Fájdalmasan.) Oh, Péter! (Mély ér-
 zelemmel.) Oh, A-I-a-d-á-r!

II. J E L E N E T.

Előbbi és Péter.

Péter. (A kamasz éveken 30 évvel tul,
 de még mindig jól fest, melyben a szabó
 és fodrásznak oroslánrésze van, — belép.)
 Szabad lesz-e angyalkámat bájos fészében
 háborgatnom?

Giza. (Magában.) Szegény Péter! Min-
 dig ilyen udvarias! Hogy is kezdjem? Is-
 tenkém, Istenkém, segíts! (Fenn.) Mindig
 örömmel látom, s e perczben kettőzött öröm-
 mel, mert éppen kéretni akartam; komoly
 beszédem van önnel. (Maga mellé ülésel
 kinalja.) Foglaljon helyet!

Péter. Hogy mily komoly dolga lehet
 az én angyalkámnak, előre tudom. Valamely
 jótékonyág gyakorlása! Szegény özvegy,

téntek talán csekélyebb visszaélések a szabadelvűek táborában, úgy bizonyára épp oly mérvben a nemzeti párt és a többi pártok részéről is. Hisz, hogy többet ne említsünk, maga Horánszky megválasztatása sem volt oly teljesen megtámadhatatlan, Kornics Ferenc megválasztatása pedig kerek 79 ezer forintba került, és azt csak nem fogja velünk elhítenni akarni Horánszky, hogy ez összeg tisztán csak is a választók alkotmányos költségeinek fedezésére fordított.

Voltak tehát és fordultak elő hibák minden oldalon, de ezekért nem lehet csak egy pártot vádolni és pár csekélyebb visszaéléseért egy egész testület törvénytelennek deklarálni.

A nemzeti párt passzivitását igazságosnak elismerni tehát szintén nem lehet, és nem lehet egyrészt azért, mert ellenkezik a képviselői megbízatással, másrészt pedig mert az indokok, melyekre alapított, teljesen tarthatatlanok, de történt legyen — annak kihirdetése — bármely okból, az az egy bizonyos, hogy az a képviselőházat hasznos munkássága kifejtésében sem gátolni, sem alternálni abszolút nem fogja.

A képviselőházból.

Közgazdasági tekintetben fontos ténykedéssel kezdte meg az új képviselőház ez idei működését. Hétfőn első érdemleges ülésében egyhangulag elfogadta az olcsó marhasóroló szülő törvényjavaslatot és már kedden kezdetét vette a költségvetés általános tárgyalása. A költségvetés előadója immár tizenkilencedikszáz a kormánypart nagytehetségű, szorgalmas tagja, Hegedűs Sándor volt. Ugyanaz a komolyság és tudás jellemzik ezen beszédét is, mint az ed-

dig elmondott tizennyolczat. Nagy érdeklődéssel hallgatták a Ház minden oldalán. Reánk alsófehérvármegyére is érdekes és öröndetes volt az idej költségvetés tárgyalása, mert dr. Werner Gyula, vármegyénk magyarigényi kerületének nagytehetségű, fiatal képviselője, a budget általános tárgyalása alkalmával mondta el szűzbeszédét; e beszéd hatásától levelezünk 1897. január 13-iki kelettel a következőket írja:

Dr. Werner Gyula beszéde.

A mai képviselőházi ülésen mondhatni szenzáció számba ment az a szűzbeszéd, melylyel Werner Gyula, a magyarigényi választókerület rokonszenves képviselője, meglepte az tisztelt Házat, s határozottan frapáns hatást ért el, még az ellenzéki oldalon is elismerést aratva beszéde tartalmassága és előadása nyugodt előkelősége által. A néppárti dr. Major Ferencnek nagyrészen szakgatott, mert az előtte fekvő papírlapokról olvasott, és így csekélyhatású beszéde után állott fel a jobboldali negyedik padsorból, sűrűn körülfigyelve jó barátaitól. Gyorsan megragadta a közfigyelmet s a folyosóról bejöttek az „öregék“ is, mint Tisza Kálmán, Podmaniczky s a szabadelvű párt matadorai. Az ellenzék részéről próbálgatták ugyan közbeszólásokkal zavarni, de sikertelenül, a figyelem perczről perczre nagyobb lett, koronként zajos helyeslés kísérte szavait, mely mind sűrűbbé vált, s midőn zajos tetszés között befejezte beszédét, első sorban br. Bánffy Dezső miniszterelnök, Perczel és Lukács miniszterek s a párt összes tagjai siettek hozzá, s elhalmozták gratulációkkal, kézzorítással. A folyosón az öreg Tisza ment hozzá kezét szorítani; Szilágyi Dezső házelnök meghagyta, hogy mondják meg neki üdvözlését, Helfy Ignác pedig szintén elismerését fejezte ki s általában azt állították, hogy szűzbeszéddel még alig ért el a közelebbi években valaki oly hatást és köz-elismerést, mint Werner. Bánffy miniszterelnök a folyosón egész örömmel beszélte el a körülállókknak Werner

eddig pályáját, kiemelve, hogy beszterez e-naszódmegyei főispánsága miatt került hozzá s azóta ismeri szép tehetségeit.

Werner Gyula foglalkozik az ellenzéki pártok politikájával, különösen pedig a nemzeti párttal, abból indulva ki, hogy ez a párt a kormányt teszi felelőssé a jelenlegi politikai helyzet előállításáért. Rámutat arra, hogy 1892-ben a választásokon a nemzeti párt győzelmet aratott. Mi volt az oka, hogy most vereséget szenvedett? Hogy az ellenzéki vádakkal mekkora jogosultsága van, arra megfelelt az elnök abban a beszédeben, amit a fölrati vita alkalmával mondott. Ezenkívül a szabadelvű párton elhangzott más beszédek is megzafolták. De kérde, ha a csendőrök és hatósági erőszakot veszi a vita alapjául, hogy ezelőtt öt évvel ezek teljesen ismeretlen dolgok voltak-e? E tényezők dacára akkor a nemzeti párt győzelmeskedett; mi az oka, hogy most ugyanazon tényezőkkel szemben vereséget szenved? Öt évvel ezelőtt Szapáry Gyula gr. vezette a választásokat, neki sem volt az a hire, hogy nem erélyes és hogy kiméli az ellenfeleket. Erre egy klasszikus tanut tud (Halljuk! Halljuk!), Apponyi Albertet, aki az 1892-iki választások után kijelentette, hogy a kormánynak e választásokkor az volt a szándéka, hogy az ellenzéki pártokat, különösen a nemzeti pártot, összetörje. A szándék tehát az ellenzék szerint akkor is, most is ugyanaz volt s ugyanazok voltak az eszközök is. Miért nem ugyanaz tehát az eredmény? Kérde, hogy talán a mostani választások erőszakosabbak voltak, mint az öt évvel ezelőttiek? Ezt megzafolhatja Apponyinak a fölrati vitában 1892-ben mondott beszédevel, melyből egy passzust olvas, amiben Apponyi kijelenti, hogy az 1892-iki választásoknál erőszakosabbak nem voltak. (Derűltég a jobboldalon.)

A nemzeti párt vereségének annál is inkább más oka kell, hogy legyen, mert a szabadelvű párt a kerületnek csak egy részét hódította el, a többin a néppárt és

kinek sok apró gyermeke van! Ugy-e, eltaláltam! Szóljon kérem: tárczám mindig rendelkezésére áll! (Kezét megfogva.) Hisz nekem végtelen nagy örömet okoz, ha az én angyali Gizuskámnak szolgálatjára lehetek! Nos?

Giza. (Tépelődve, kimondhatatlan nagy zavarral.) Hogy is kezdjem? Hát — hát — hát (Hirtelen elhatározással.) Szereti ön a meséket?

Péter. (Meglépetve.) Meséket?!

Giza. Igen!

Péter. (Udvariasan.) Kegyed ajkairól hallva — imádom! Tudom, vig és tanulságos lesz.

Giza! (Szomoruan.) Jaj, dehogyan vig; szomorú, nagyon szomorú lesz, de tanulságos!

Péter. (Biztatólag.) Tehát

Giza. (Hosszas habozás után.) Volt egyszer, hol nem volt, egy leányka, kit nevezünk Gizának. Igen csinos leánykának mondták, de szegény, nagyon szegény volt; jó hirnevén és jó hangzásu nevén kívül semmivel sem bírt. Szomszédjában lakott egy jó ismerőse, kit nevezünk Aladárnak, ki a jog-akadémia zajos hallgatója volt. Giza és Aladár nagyon gyakran találkoztak és pedig nem véletlenül, mert találkozni akartak s mert nagyon, de nagyon szerették egymást.

Péter. Giza és Aladár?

Giza. Igen! Szerelmük az angyali szűzies szerelem mintaképe volt; együtt sétáltak: kertben, mezőn, erdőn, kezét kézbe fogva; együtt hallgatták a csobogó csermelyt, a csattogó fülemilét, sutogó lombok sejtelmes beszédét; elmerültek a hold bajos és titokzatos fényében s megesküdték, hogy ők vagy egymásé, vagy a halálé lesznek.

Péter. Giza és Aladár?

Giza. Igen, igen! Hja! de az adáz sors másképp határozott! Szép tervük mint a virágokon rezgő harmat eltűnt, elenyészett! Mint mondtam, Giza szegény volt s jó szülői mindenképp el akarták „helyezni“, mint a a férjhezadást manapság nevezik. A láthatáron megjelent egy nagyon gazdag törvénytészéki bíró, ki igen komoly és tisztességes ember hírében állott, ki már tul volt azon a koron, mit fiatalságnak neveznek, de még mindig szembeötlő, szép férfi volt, kit nevezünk (habozva, elnyujtva) P-é-t-e-r-nek!

Péter. (Meglépetve.) Péternek? Kezd a mese nagyon érdekes lenni!

Giza. Ne szakítson felbe! Péter meglátta Gizát s mint a regényírók mondják: „Öt meglátni és megszeretni egy percz műve volt.“ Házunkhoz

Péter. (Még jobban meglépetve.) Házunkhoz?

Giza Igen, igen! azaz: nem, nem! de ne zavarjon kérem: Házunkhoz kezdett

járni s alig egy pár hét múlva, a nélkül, hogy Giza véleményét kikérdezte volna, megkérte kezét szülőitől.

Péter. Gizának?

Giza. Nem is szülőinek! A szülők örömmel fogadták a kérés s még nagyobb örömmel ígérték oda a Giza kezét!

Péter. A Giza kikérdezése nélkül?

Giza. (Szomoruan.) Igen! (Sirva.) Pedig kijelentette, hogy csak Aladárt szereti s vagy csak az övé, vagy pedig a halálé lesz! De hiába! szülői semmit sem akartak erről tudni, mert Aladár csak negyedéves s mint mondtam, nagyon zajos jogász volt, kiről nem lehetett tudni: vajjon lesz-e belőle valami? Sok küzdelem után a szülők maradtak győztesek s Giza megtört szívvel neje és pedig hűséges neje lett Péternek.

Péter. Hűséges?

Giza. (Méltósággal.) A szó legszentebb s legszigorubb értelmében!

Péter. És Aladár?

Giza. Aladár megátkozta Gizát (sir), mert hűtlen lett. Jeles sikerrel végezve tanulmányait, ügyvéd, nagyon keresett ügyvéd s most

Péter. Most!!!

Giza. Igen, igen, most! . . . országgyűlési képviselő, ki sohasem felejtette el az ő Gizuskáját, ki most is oly nagy szerelem-

függel az ellen választásokon a mul pedig közül városo vatkoz éppen kájábó most ezelőtt nemzeti jellem redő er beszéde mulva, a korn lennie, masabl les jo párt v mint k az egy A vála és a ft tak. F cikkév Ánde föltétel is törté Appo hogy n a poli nek a taui ha előtt párt v készített háboru, bizonyta az ő ig hogy ő ellentét rohamot

mel vi most is Péte Giza gen öt, sem fele Péte Giza hogy Gi borul, v lenni, sem aka dig ugy gatja) volt irán zokog) e ritja. (I meséhez Péte tartható bad lesz Giza határoz Péte nagyon hálával nagyon j Ennek Ennek halála ut bírt, s k ternek! Giza.

függetlenségi párt osztozott. Rámutat, hogy az ellenzék korábban készülődött a mostani választásokra, mint a kormány. De érdekesek a nemzeti pártra a mostani választások statisztikai adatai is. A nemzeti párt a multországygyűlésen 60 tagból állott, most pedig a pártnak 33 tagja van. A városok közül csak három kaphatott meg, holott a városok érdekei, melyeknek istapolására hivatkozik az ellenzék, ezelőtt öt évvel is éppen így megvoltak. A jelölések statisztikájából rámutat arra, hogy a nemzeti párt most nem is állított annyi jelöltet, mint ezelőtt s a vereségre el volt készülve. A nemzeti párt vezére ezelőtt öt évvel úgy jellemezte a párt növekedését, mint az ébredő erőt. Idézi Apponyi 1892. március 9-iki beszédét, melyekben azt mondta, hogy öt év múlva, már mint most, hiába erőszakoskodik a kormány, nem fog sikerülni erősebbnek lennie, s most mégis erősebbek és hatalmasabbak vagyunk, mint bármikor. (Helyeslés jobboldalon.) Ilyenformán a nemzeti párt választási vereségének inkább belső, mint külső okai vannak. Az okok közt első az egyházpolitikában tanúsított magatartás. A választók elfordultak a nemzeti párttól és a függetlenségi és 48-as párthoz fordultak. Foglalkozik az Apponyi karácsonyi cikkével, mely fölvetette a fuzió-híreket. Ámde Apponyi tisztában volt-e vele, hogy föltételei el nem fogadásánál nagyobb baj is történhetik: annak elfogadása?

Apponyi pártjának hanyatlásának oka, hogy nem voltak tisztában szándékával. Aki a politikai akciónak, a politikai föllépésnek a választók tömegére gyakorolt lélektani hatását ismeri, az már a választások előtt tisztában volt azzal, hogy a nemzeti párt vezére a választások talaját nem jól készítette elő; hogy midőn válogatott hol a háboru, hol a béke eszközei közt, állandó bizonytalanságban tartotta a közvéleményt az ő igazi, valódi szándékáról és terveiről; hogy ő híveinek minden látható ok nélkül ellentétes parancsokat osztogatott, amikor rohamot vezérelt — kassai beszéd; — ezt

fél uton lefuyatta: — karácsonyi cikk — s mikor az ő hívei ügyőre készültek, sőt a párt egy része a fuzió reményeinek párnáján már az igazak álmat aludta, kartács-csal lövetett közéjük, hogy ne hátráljanak, hanem csak előre menjenek. (Ugy van! jobbfelől.)

Én csak tényeket konstátalok, pusztá tényeket és ezek alapján kijelentem, hogy a nemzeti párt politikai vezetése, elkezdve az élő tiltakozás bejelentésétől és végezve a somorjai kosáron, minden ízében nélkülözött az a világosságot, azt a határozottságot, azt a törhetlen akaratot, azt a logikus következetességet, amivel egyedül lehet összetartani a harezra, előkészíteni a döntő harcra, föltüzelní a győzelemre, nevelni politikailag. De, t. ház, még egy vonást tesz az ekkép rajzolt képhez hozzá: az erdélyrészi választásokat. Az 1882-iki választások után az igen t. nemzeti-párt 11 kerületet hódított el és 8 vármegye területén terjedt el.

A mostani választások eredménye az, hogy a 11 kerületből 9-et és 8 vármegyéből 6-ot vesztek, egyetlenegy új kerületet sem nyertek, csak 2 új kerületben állítottak jelöltet. És így az elvesztett kerületeknek több mint $\frac{2}{3}$ -ában még jelöltet sem állítottak föl, még a zászló becsületéért sem harczoltak.

Horánszky Nándor: Adják csak kezembé a hatalmat, megmutatom, mit csinállok Erdélyből.

Elnökök: Csendet kérek, még felelhetnek a képviselő urak!

Fölkialtások jobbfelől: Hiszen passzivok! Mire jó a passzivitás!

Werner Gyula: A nemzeti párt azért veszttette el Erdélyt, mert Erdélyben meg vannak győződve, hogy a nemzeti politika a kormánynál jó kezekben van. Méltatja Bánffy Dezső munkálkodását.

A függetlenségi és 48-as párt ideáljáról szól aztán; míg az a párt a napfényt kergeti, a föld rögeben megbotlik. Az a nép, melynek a megélhetés és boldogulás a célja,

meddő közjogi kérdésekkel nem bajlóldhatik. Végezetül az ezredéves ünnepek díszére mutat rá. A nemzeti párt passzivitásával szemben a szabadelvűpárt összetartozóságát és kötelességtudását ismerteti. A jelen a multat megbecsüli és tiszteletben tartja. A mult pedig, amely ebben a jelenben csak a maga nemes hagyományainak és törekvéseinek folytatását látja, bizalommal van eltelve a jelen iránt és együtt munkálják a jövőt. A nemzet jövőjét, Magyarország jövőjét, önökkel és önök által, ha lehet, de önök nélkül, sőt önök ellenére, ha kell. A költészetet elfogadom. (Élénk helyeslés, éljenzés és taps jobbfelől. Szónokot számosan üdvözlik. Fölkialtások jobbfelől: 5 percz!)*

Fiatalképviselőnk beszédének hatását feltüntetendő, ide iktatjuk még a kiváló és politikai körökben nagy tekintélynek örvendő P. Corr.-nek e beszédre tett megjegyzéseit. A P. Corr. Werner beszédéről eképpen emlékezik meg:

„Egy másik ujoncz a politikai arénán, Werner Gyula képviselő, csattanósan, bámulatos államférfiai tehetséggel és kitünő szónoki képességgel indokolta szavazatát és ezzel igazat adott mindazoknak, akik még nagyszerű dolgokat várnak ettől a fiatal parlamenti harezostól.“

Végül fölemlítjük még, hogy a „Magyar Ujság“ szerkesztője — melynek Werner belső tagja — sürgönyileg gratulált a magyarigeni választókerület választóinak képviselőjük sikeréhez.

Mi is lapunk kiváló munkatársának, mindnyájunk tisztelt barátjának, őszintén kívánunk szerencsét fényes sikeréhez, óhajtva, hogy számos, a mostanihoz hasonló dicsőség kísérelje képviselői pályáját.

A nemzetiségi sajtóból.

(—) Mint már lapunk mult számában is jeleztük, Sturdza bukása némi elevenséget hozott a nemzetiségi agitátorok táborába és első hadi kirohanásuk a „Tribuna popo-

mel viseltetik iránta, mint akkor, kinek most is a leghevesebben udvarol.

Péter. (Ijedten.) És Giza?

Giza. Ő is szereti épp úgy, mint régen őt, de hitvesi kötelességeiről egy percze sem feledkezett el és . . . és . . . és . . .

Péter. És?

Giza . . . Együtt elhatározták, (sir) hogy Giza kérje meg Pétert (Péter nyakába borul,) váljanak el s hagya őket egymásé lenni, mert Giza más megoldásról hallani sem akar. (Zokog.) Giza ezt megtette, pedig úgy fájt a szíve, mert Péter (megsimogatja) oly jó, oly gyöngéd, oly figyelmes volt iránta s tudja, hogy Pétert (keservesen zokog) ezzel nagyon, de nagyon megszorítja. (Hosszas szünet után.) Mit mond e meséhez, uram?

Péter. (Bajuszát simogatva, alig visszatartható örömmel.) Egy másik mesét! Szabad lesz?

Giza. (Még mindig a Péter vállán, de határozottan meglepetve.) Kérem!

Péter. Volt egyszer, hol nem volt egy nagyon gazdag nagynéne, ki végtelen nagy hálával viseltetett egy nagyon szegény, de nagyon jönevű s igen büszke család iránt. Ennek volt egy öcsöce, ki csak nagynénje halála után reá maradó vagyon reményével birt, s kit a néni taníttatott. Nevezzük Péternek!

Giza. Péternek?

Péter. Igen! Péter törvényszéki bíró lett s akkor megismerkedett egy nagyon kedves, nagyon szép leánnyal, kit nevezünk . . .

Giza. (Könyein keresztül mosolyogva.) Gizának!?

Péter. . . Nem! Rózának.

Giza. (Péter válláról fejét, kezeit levéve, könyeit száritva.) Rózának?

Péter. Igen! Szerelmük tiszta volt, mint a napfény, szerették egymást a gerlemaidár szerelmével, a nyári nap hőségével s végtelen hűséggel.

Giza. (Magában.) No nézd a mamlaszt, hogy czítal népdalokból! (Fenn.) Nos?

Péter. Hja, de az adáz sors másképp határozott! Mint említém, a nagynéni nagy hálával viseltetett egy szegény, de büszke család iránt, melynek feje a nagynéni összes vagyonát mentette meg azzal, hogy erélyes sürgetésére a börzejátékkal, melyben vagyona erejéig uszott, szép nyereséggel, éppen a legjobb időben teljesen fölhagyott, mert egy pár nap múlva beütött a krach. E tanácsáért mindenképpen meg akarta jutalmazni, de a büszke férfi semmit sem akart elfogadni. A nagynéni sem ringatták oly bölcseben, hogy ilyet jutalmazatlanul hagyjon, végrendeletében vagyonát oly feltétellel hagyta Péterre, ha e család különben igen kedves és szép leányát, kit nevezünk . . .

Giza. (Fagyosan.) Gizának.

Péter. . . Elveszi, feltéve, ha Giza is hozzá akar menni.

Giza. (Finom gunynyal.) Oh mily megható! Lám s még azt mondják, hogy a mai világban a hála ismeretlen érzelem!

Péter. (Bambán.) Ugy-e? Péter Rózával . . .

Giza. (Magában.) Ez Kövály Róza, legjobb barátném, ki mindig Aladár előnyeivel s a becsület szentségének dicsérésével mulattatott engem. És én nem láttam át a szitán!!

Péter. . . (Folytatva) Együttösen elhatározták, hogy Gizát megkérdezése nélkül kérje meg szülőitől, remélve, hogy Giza — kinek egy Aladár nevű jogász udvarolt s kivel szerették egymást — kosarat fogna adni, annál is inkább, mert büszkesége is e megkéréssel megsértetett.

Giza. (Gunyosan.) Végtelenül érdekes, akár egy regény, tele cselszövökkel!

Péter. Ez nem tagadható, mert egy kis cselszövés volt a dologban. De hej, az szétfoslott, mint a durva kézzel letépett pókháló.

Giza. (Gunyosan.) Mily finom és találó hasonlat!

Péter. (Folytatva.) Mert igent rebegett s neje lett Péternek.

Giza. (Magában.) Még pedig hűséges neje! Oh én liba! (fenn) és Péter?

Péter. . . belenyugodott sorsába, mert

„rului“ című lapnak a megindítása volt. Koroján, Russu Sirianu Voina, Mangra Vazul jönnek-mennek, hol Bukarestbe, hol Bécsbe futnak, az aradi lap céljainak szolgáló nyomdát is Bécsben vásárolták, bizonyára a lapjuk programjában nagy oszontenciával hirdették „bécsi közzeledés“ sokban hozzájárult a nyomda olcsó beszerzéséhez, és bukaresti látogatásuk sem lehetett eredménytelen, mert Rác dr., a régi Tribuna szerkesztője, az új év alkalmából már csak is 1000 frank újévi gratifikációban részesült.

De ha Russu, Mangra és társainak az aradi lap megindításával tulajdonképi titkos célja az osztozkodásban kétszínű szerepet játszó Rác drt és Tribunáját támadni, Rácék sem maradtak tétlenek és most hatalmas ellenakcióra készülnek.

Rác, hogy a „Tribuna“-t diadalmas versenyben tarthassa fenn a Russu „Tribuna popularului“ című lapjával szemben, szintén az annyiszor emlegetett „román nép érdekeit“ használva felmezül, ennek hangoztatásával igyekszik ellenfeleit legyűrni. E célból Rác urnak a terve a következő:

Miután a hatóságok nemcsak következetesen betiltják az összehívott román nemzeti konferenciákat, hanem ép ily következetességgel el is ítélik rendőrileg összehívóit, Rácéknek fizikailag lehetetlenné lett tovább folytatni a szokásos demonstratív politikát. Erről lemondaniok pedig annyi, mint letűnni a nemzetiségi politika nem épen rosszul jövedelmező színpadáról. Ez okból Rác arra határozta el magát, hogy egy rendkívül fulmináns tiltakozást szerkeszt az ellen, hogy a román nemzeti pártot a kormány nemcsak föloszlatta, hanem minden olyan kísérletet is, mely a föloszlott párt működésének tovább folytatására van irányozva, szigorúan megbüntet. E tiltakozást kézirat gyanánt kinyomatva, egy, december 22-ről keltezett levél kíséretében titokban megküldötte az összes román nemzetiségi korifeusoknak azzal a kéréssel, hogy ne csak maguk írják

neje nagyon kedves, nagyon jó és példás hűségű volt!

Giza. (Magában.) Oh én liba! (Kiváncsian) és Róza?

Péter. Sirt, sirt, folyton sirt szegényke (könyeit törli), soha sem ment férjhez, mindig hűséges volt Péterhez, ki most (megelégedetten) meg is hálálja hűségét, mert el fogja venni Rózát!

Giza. Hogy-hogy? Hisz Péternek már van felesége?

Péter. De el fog tőle válni, mert ő is egy más szeret!

Giza. (Gunyosan.) Nagyon, de nagyon megható! (Hirtelen elhatározással.) Tudja-e, kedvesem, hogy az én mesém még nincs befejezve?

Péter. Nincs?

Giza. Nincs! mert Giza elhatározta magát és... nem, nem, nem, ezerszer nem!... nem fog elválni!

Péter. (Nagyon meglepetve.) N-e-m! (Bambán.) Hát Aladár?

Giza. (Szárason.) Kapjon magának más nőt! (Magában.) Te pedig, vén számár, — szarvakat!

(A függöny legördül.)

Jánky Kálmán.

alá, hanem mentül számosabban másokkal is irassák alá.

Ha Rác terve sikerül s a főbb vezetők és a nép közül is legalább ezerezen aláírják e tiltakozást, akkor az aláírásokkal együtt publikálni fogják a Tribunában. A továbbiakra nézve pedig úgy okoskodnak, hogy a kormány a rendkívül izgató hangú Tiltakozás ellen kénytelen lesz pert indítani. S így egy második — még a memorándum-pörnél is nagyobb — monstre-pörrel sikerülni fog az elesenedett román nemzetiségi mozgalmakat új életre galvanizálni.

Ezen terve azonban aligha fog sikerülni, mert a román nép már meguntta az ő nevével, néhány szemfényvesztő által, izótt komédiát, belátta már maga a román intelligencia legnagyobb része is, hogy a nemzetiségi korifeusok, midőn nyíltan az állítólagos román nép sérelmeivel hozakodnak elő — titokban saját anyagi előnyüket iparkodnak biztosítani és minden, látszólag a nép érdekében kifejtett tevékenységök egyéni, anyagi érdekekre vezethető vissza.

A Rác által körözött tiltakozás, mely számos példányban kering Erdélyben és a Bánátban, a többi között a következő épületes dolgokat is tartalmazza tisztán azon czélzattal, hogy az államügyész bekapjon, pert indítsa és így visszaidézzék Rácéknek a memorandum-pör aranyos boldog napjait. E tiltakozásból közlünk pár szemelvényt.

„A kormány, hogy a sovén magyarság előtt reputációját visszanyerje, egész sorát indította meg a románság ellen az üldözések. Ez üldözéseknek betetőzése volt a Memorandum-pör és a hírhedt kolozsvári ítélet. A váci és szegedi szenvedéseknek azonban végét vetette ő Felsőke kegyelmi tényle. A románok üldözése nemcsak meg nem szűnt, ellenkezően még növekedett az erőszak és az önkény oly tényével, mely még Magyarországon is hallatlan, amennyiben 1896. májusában — nem engedvén meg a nemzeti konferencia megtartását — elítélte, nem tömlöczre, de politikai halálra, magát a román nemzetiséget is, nem ismerve el a nemzeti elvet valamely értekezlet alapjául, s ezzel a román nemzetiségnek, mint politikai létezőnek, eltörlesztet deklarálta az országban.

Nem az egyes nemzetek szabad fejlődése alapelve a Magyarországon üzött politikának, hanem a nemzetiségeknek minden eszközzel és uton való elnyomása amaz utópia érdekében, mely nem egyéb, mint a magyar faj egységének megvalósíthatatlan álma az ország egész területére vonatkozóan.

A Tiltakozás ezután ismétli a szokott vádakat. Magyarországon igazságszolgáltatás, adminisztráció, minden a magyarosítás érdekében van berendezve. Hogy a nemzetiségeket kivételes törvényekkel: választási, sajtótörvény stb. üldözik s hogy az olyan törvények, melyek a nemzetiségeknek is biztosítanak némi előnyt, miniszteri rendeletekkel illuzóriusokká tételnek. Ilyen miniszteri rendeletek útján koboztatott el a románok egyházi és iskolai autonómiaja, amelyet pedig a törvény biztosított.

Hatást a tiltakozás a következővel ohajt elérni:

„Mit gondol a kormány, mikor ilyeneket tesz? Hová akarja kényszeríteni a román népet? Hogyan... azt akarja, hogy ez a nép maga szervezze az ellenállást? A legnagyobb erélyvel tiltakozunk ez önkényes, vakmerő és provokáló tett ellen és

denuciáljuk az európai közvélemény előtt — amelynek védelmé alá helyezük sok megpróbáltatáson keresztül ment népünk ügyét — azt a kormányzatot, melynek a civilizáció és a felvilágosodás századának végén alá vagyunk vetve egy oly ország szerepében tetszeleg. Tiltakozunk azon rendszeres üldözések ellen, melyeknek ki van téve minden román, ki nyíltan manifesztálja románságát; tiltakozunk a semmis ürügyek alatt indított számos pör ellen; tiltakozunk az ellen a rendőri és zsandárurolom ellen, melynek alá vagyunk vetve; tiltakozunk a román sajtó ellen való üldözések ellen; tiltakozunk azok ellen az üldözések ellen, melyeknek pártunk előkelő vezetői ki vannak téve; tiltakozunk az ellen az önkényes miniszteri rendelet ellen, melylyel föloszlatták pártunkat; tiltakozunk az 1896. májusi értekezlet betiltása ellen; tiltakozunk az októberben összehívott választói értekezlet betiltása ellen; tiltakozunk fenn és a legnagyobb megbotránkozással nemzeti létünk ignorálása, nemzetiségünk megtagadása s ama bűnös törekvés ellen, melynek czélja minket kitörölni ama nemzetek sorából, melyek e poliglott és poli-nacionális hazát alkotják. Tiltakozunk a nemzetiségi egyenjoguságról szóló törvény tiszteletben nem tartása ellen s főleg a hatalommal és a törvénnyel való visszaélés ellen, mely éppen ezt a nemzeti fejlődésünk biztosítására hozott törvényt fordítja nemzeti életünk ellen; tiltakozunk az erőszak és a brutális ama rendszere ellen, melyet a kormány nemzeti létünk ellen használ és alkalmaz. Románok vagyunk és románok is akarunk maradni örökre!“

Ilyen és hasonló frázisokkal telt Rác tiltakozása. Célja nyilvánvaló: beperecsíteni, Kolozsvárt — most már Lukács helyett — a martir színpadi jelenetét ismételni, a liga könnyenbívó urait és pénzüket visszahódítani és egyuttal az aradi Tribuna popularuluit előre is lehetetlenné tenni.

A szerepek kiosztvák, az előmunkálatokat megtették, most jó majd a komédia eljátszása. Kiváncsiak vagyunk annak sikerére és arra, vajjon intelligens román közönségünk közül mennyien lesznek a tapsolók között.

A balázsfalvi vízvezeték ügye.

Nagy-Enyed, január 14.

A múlt év utolsóelőtti napján megtartott vármegyei rendkívüli közgyűlés tárgysorozatában szerepelt a balázsfalvi vízvezeték helyreállítására szükséges 4000 frtos kölcsön engedélyezésének ügye is.

A közgyűlésről szóló tudósításunk ezt a következőképp említi fel: „A balázsfalvi vízvezeték ügyének, illetőleg a község által e célra felvetni szándékolt 4000 frt kölcsön jóváhagyásának tárgyalásánál dr. Hosszu László megyebizottsági tag szólalt fel, kimerítően és szokott ékes szöveggel ismertetvén meg a balázsfalvi vízvezeték ügyét, az ottani vízmizeriákat és midőn a község előljároságának elhetetlenségét és ügyefogyottságát találóan esetelte, a közgyűlést több ízben megnevettette.“

Czikkünk e részét, úgy látszik, zokon vette Balázsfalva község előljárosága, mert mai napon Munteanu Simon körjegyző úr aláírásával, a községi előljároság nevében írt „Önvédelem“ című cikket küldtek be hoz-

zánk közl...
érzékeny...
úr felszól...
járól.

A cikkek...
szunk, mis...
tok és fels...
nyomást te...
ügyének r...
ügyefogyo...
személyes...
járól.

„A mult...
zónsége, h...
gálatot s es...
nyi, de m...
mi más vá...
kezdünk v...
tünk volna...
csövizsgálat...
állapítottuk...
Ekkor elke...
a bajon mi...
na a terve...
járták vol...
város közö...
áldotta vol...
mely feltalá...
Hárem n...
goltunk, ha...
deltük a c...
vári vállalk...
rásokat, csim...
új gyűjtő m...
csöveket s...
a város köz...
ban és egy...
öntötte a vi...
jesen helyr...
tület eljár...
dezéséről go...
ségeit mely...
rülhat.

Ezzel a v...
tetve. Igaz, h...
fogyott“ e...
hálózatát nem...
volt. Hó! hi...
mint a helyb...
internatusan...
képviselőtest...
be az inter...
nem zárkoz...
tése elől, de...
bocsátkozhat...
dik, hogy az...
vizet szolgál...
kutakon kivül...
erről meggyő...
további terjes...

Igy adja el...
falvi előljáros...
tett intézked...
akták és fels...
leg. Tudunk...
dezése most...
ezek rendelke...
ügy végleges...
munka fenti m...
laszolni, addig...
részünkről ez...

Igy adja el...
falvi előljáros...
tett intézked...
akták és fels...
leg. Tudunk...
dezése most...
ezek rendelke...
ügy végleges...
munka fenti m...
laszolni, addig...
részünkről ez...

zánk közlés végett, melyben az előjáráság érzékenykedve szól a megbízottsági tag úr felszólalásáról és tudósítónk referációjáról.

A cikk személyeskedő részére az a válszunk, miszerint a betérjlesztett hivatalos iratok és felszólalások a közgyűlésre azon benyomást tettek, hogy a balászfalvi vízvezeték ügyének rendezésénél az előjáráság tényleg ügyefogyottan járt el. Tekintve azonban, hogy személyes rekrimációk az ügynek nem használnak, legfeljebb csak ártanak: azokat egyszerűen mellőzzük, a dolog érdemére nézve pedig megjegyzés nélkül közöljük a cikk azon részét, mely tisztán a vízvezeték javítása céljából az előjáráság részéről tett lépésekről számol be, és a mely eképpen szól:

„A mult tavasszal arra ebredt a város közönsége, hogy a vízvezeték felmondta a szolgálatot s csupán két kutja ad annyi, a mennyi, de minden esetre kevés vizet. . . Ha mi más városok példáit követtük volna, elkezdtünk volna „bizottságot” tartatniunk volna helyszíni szemleket, forrás- és csövizsgálatokat s öszre kelvén, a végén megállapítottuk volna, hogy a vízvezeték rossz. Ekkor elkezdtünk volna tanácskozni, hogy a bajon mikép segítsünk s következték volna a tervek, költségvetések s mig ezek megjárták volna az összes fórumokat, addig a város közönsége bekésztürellemmel (?) áldotta volna azt az emberi bölcsességet, a mely feltalálta a bizottságokat!

Hanem mi nem úgy tettünk. Nem bizottságot tartunk, hanem munkához láttunk. Megrendeltük a csöveket, szerződöttünk egy kolozsvári vállalkozóval, kiásattuk a bedugult forrásokat, csináltattunk két kisebb, egy nagyobb új gyűjtő medenczét, majd lerakattuk az új csöveket s november 1-én már négy kutunk a város közterületein, egy az érseki udvarban és egy a seminariumi udvarban bőven öntötte a vizet, az elromlott vízvezeték teljesen helyre volt állítva. És a képviselőtestület eljárásunkat helyeselte, a költségek fedezéséről gondoskodott s elvállalta a felelősséget mely a kölcsön felvételéből reá hárulhat.

Ezzel a vízmizeriák meg voltak szüntetve. Igaz, hogy „elhetetlen” és „ügyefogyott” előjáráságunk a vízvezeték csőhálózatát nem terjesztette tovább, mint eddig volt. Hó! hiszen épp itt a baj! Dr. H. L., mint a helybeli gör. kath. gymnasium fiu-internatusának igazgatója, kérést intézett a képviselőtestülethez, hogy a vizet vezettesse be az internatusba is. Képviselőtestületünk nem zárkozott el mereven a kérés teljesítése elől, de érdemleges tárgyalásába sem bocsátkozhatott addig, mig meg nem győződik, hogy az összegyűjtött források elegendő vizet szolgáltatnak-e arra, hogy a meglevő kutakon kívül másokat is ellássanak? Mihelyt erről meggyőződik, mi sem áll utjában a további terjeszkedésnek.”

Igy adja elő Muntean ur és a balászfalvi előjáráság a vízvezeték ügyében eddig tett intézkedéseit. A közgyűlésen bemutatott akták és felszólalások azonban ettől eltérőleg. Tudtunkkal a balászfalvi vízvezeték rendezése most már szakközvegek kezében van, ezek rendelkezéseit várjuk, és ha majd az ügy végleges befejezést nyerend, lesz alkalmunk fenti megjegyzésekre is érdemileg válaszolni, addig azonban fenti kijelentéssel részünkről ez ügyet befejezettnek tekintjük

Fővárosi levél.

Budapest, 1897. jan. 16.

Nagyságos asszony, megbocsásson —
Hisz ez csak forma, semmi más.
Hogy levelet ír önhez mostan
Egy eszmeszegény krónikás.
Ön divatos már régtől fogva
S a divat manap, oh, nagy ur!
Ellene törni hogy is merne
Egy századvegi troubadur!

Nagyságos asszony, hallotta-e
Hogy összeült a parlament, —
S a budget-vita milyen esüdes
Hullámokat ver odabent?
Oh, nem esoda, ha bős tusára
Nem akad most már hangadó,
Hisz a programmon első pont volt
Az attikai — marhasó.

Nagyságos asszony, blazirtságunk,
Oh, még minket is elhagyott,
Mikor hallánk, hogy mily halál ért
Egy fiatal, fess hadnagyot.
Oh, tudom, ön is megkönyezte
Ezt a tragikus, rut halált . . .
És sajnálta a szép főt, melyen
Egy bolond golyó rést talált.

Nagyságos asszony, bizony ugy van —
A világ mostan oly fonák,
Hogy életuntak lesznek végre
A szép fiúk: a katonák.
Pedig önökre, megbocsásson,
Szörnyű csapás lesz, annyi szent,
Ha más világra marsirozik
A regiment, a regiment.

Nagyságos asszony, ugy beszéltek,
— Hej, ki tudja, nem gunyból-e? —
Hogy madame Rigót ignorálta
A budapesti haute volée.
Most megvan már az elégtétel
S megszünhetik az intrika —
A boldog párnak új hazát ad
Pákozdi, Nizza és Afrika.

Nagyságos asszony, engedjen meg,
Ez mégis boszuért kiált,
Hogy újabb kosár éri egyre
A parthiképes szerb királyt.
Már elvégre is — kérem szépen —
Az semmiképp sem kellemes,
Hogy ne kapjon az feleséget,
Aki már olyan rég keres.

Nagyságos asszony, merem hinni,
A pletykát Ön is kedveli —
Hiszen egy bájos hölgyfejecske
Mindig pletykával van teli.
Egy elvált nőről szól a fuma
S e kis hirecske oly pikáns . . .
De többet ugy sem mondhatok el
— Hony soit, qui mal y pense! —

Nagyságos asszony, kijelentem,
És nagyítani nincs okom.
Hogy pezsgő jókedv uralkodik
Az ezidei bálokon.
Ott láttam Önt is száz alakban
És hódító volt csodamód . . .
Az ember szinte arra gondolt:
Oh, mit nem tesz — a másamód.

Nagyságos asszony, nem írok már
Levelet Önnek egyhamar,
A fejemben a sok hír miatt
Rémlertes nagy a zűrzavar . . .
. . . A legyel páter vulkánikus
Kitörés folytán elsűlyedt . . .
. . . Egy szigetet majd megvédelmez
Az alkotmányos érület . . .

Nagyságos asszony, megbocsásson,
Hogyha esetleg untatám,
De látja, ha a rovat üres,
Az mégis nagy baj volna tán.
A szerkesztőm (haj, meg ne tudja!)
Egy szörnyen mérges, zsarnok ur —
S a kegyét könnyen elvesztheti
Egy eszmeszegény troubadur.

Alvinczi jogász.

Vegyes hírek.

— **Az alsófehérmegyei orvos-gyógy-szerész-egylet** negyedévi szakülését a városház tanácstermében e hó első felében tartotta meg dr. Magyar Károly megyei főorvos elnöklete alatt, dr. Boér Jenő tövisi és az összes nagy-enyedi orvosok részvétele mellett. Az érdekes ülésen dr. Magyar Károly a fertőző betegségek állását ismertette, mint ez az utolsó hónapokban a megye területén mutatkozott, és e fontos ügyben élénk megbeszélés tárgyát képezte a közigazgatási övszabályok, különösen pedig a bejelentések s a statisztikai munkálatok mikéntje. Este a tagokon kívül a közegészségügy és a házi gazda számos barátja gyűlt egybe dr. Farnos Árpád vendégszerető házában, hol, Árpád napja is lévén, kettős ünnep hangolta a kedélyeket kellemes tószokra, tréfákra, miknek az éjfel sem vetett véget.

— **Necrolog.** Sombory Sándor városi rendőrkapitány családját gyász érte; e hó 9-én kis leánykájok Rózika 9 hónapos korában tüdőlob következtében elhunyt. A drága kis halottat a család tulajdonát képező kertbe temették el e hó 11-én, a szülők jó ismerősei nagy részvétele között. Nyugodjék csendesen.

— **Ipartestületi bál.** Mint mult számmunkban is említettük, a nagyenyedi ipartestület e hó 30-án fényesnek ígérkező bált rendez, melyen a bálanyai tisztet Török Bertalan országgyűlési képviselő szellemes neje Brencsán Etelka ó nagysága volt szives elvállalni. A buzgó rendezőség, mely között a legjobb iparosainkat látjuk elől járni, mindent megtesz, hogy a bál fényesen és szépen sikerüljön: a szép siker elejébe már annál is inkább nézünk, mert a rendezőség buzgalma fáradságot nem ismerő igyekezete nyújt biztosítékot. A meghívók — melyek nagyon esinos kiállításban kerültek ki a nyomdából — a napokban fognak szétküldetni.

— **Sertésvész.** Maros-Szent-Imre, Vajasad, Csüged és Gáldtő községekben a sertésvész megszűnt, minek következtében a sertés-állomány a zár alól feloldatott.

— **Az Emke közgyűlése.** Mint örömmel értesültünk, az Emke választmánya e hó 13-án tartott ülésében kimondotta, hogy idei közgyűlését vármegyénkben, Gyulafehérvárt fogja megtartani június 8-án.

— **Táncmulatság.** Az aranyosgyéresi fiatalság az aranyosgyéresi ev. ref. egyház kepeváltó-alapja és az aranyosgyéresi önkéntes tázoltó-egylet pénztára javára az aranyosgyéresi iskola termében 1897. január hó 24-én zártkörű táncestetlyt rendez, melyre bálanyának gróf Bethlen Bálintné ó méltóságát kérték fel. A rendezőség élén állanak: gr. Teleki László elnök, dr. Betegh Jenő alelnök, dr. Tomcsik József pénztárnok. Belépő-jegy 1 forint. Kezdeté este 8 órakor. Vendéglősről gondoskodva van.

— **Figyelmeztetés.** Nagy-Enyed város tanácsa, mint elsőfoku iparhatóság részéről figyelmeztetnek a helyben lakó iparos és

kereskedő urak, hogy az iparhatósági bizottsági tagok választó képességének névjegyzéke megállapított s az érdekelte felek által a város iparhatósági irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

— **Uj hetilap.** „Közvélemény“ czimvel február 4-én új társadalmi és kritikai heti szemle indul meg a fővárosban. A lap felelős szerkesztője Somfai János lesz.

— **Az „Ezeréves Magyarország és a millenniumi kiállítás“** című díszmű II. kötetének két utolsó füzeteivel teljesen befejezést nyert e rendkívül hézagpótló mű, mely több mint 300 remek kivitelű képekben bemutatta Magyarország legszebb vidékeit, műemlékeit s az Ezerév örökké felejtethetetlen ünnepeit. A most megjelent 17 és 18. füzet egy része a Vaskapu megnyitásának jelentőségteljes mozzanatait hozza a legkitünőbb felvételekben. A magyar erő, a magyar kézmű, a magyar elme diadala e vízi ut megnyitása s ez méltó büszkeséggel töltheti el Felső Urunk szívét, látva hű népe dicsőségét. A füzetek többi képei a hét ezredévi emlék, amely Magyarország ezeréves fennállásának büszke hirdetője: a pusztaszeri, a zimonyi, a brassói, a zoborhegyi, a dévényi és a munkácsi emlékművek. A hazai fürdők közül Rajecz fürdő, Balaton-Füred és Herkules fürdő kiválóan sikerült képei találhatók. Történeti nevezetességű képe Siklós vára, mely daczára, hogy a VII. században épült, még ma is kitűnő karban van. Az orsovai korona-kápolna, melynek helyén 1849-ben, midőn Kossuth és társai török földre léptek, elásták a koronát s a koronázási jelvényeket tartalmazó vasládát. Az új Ferencz-József-hídról két sikerült képet találunk. Végül még Adakalehról találunk három kiválóan sikerült reprodukciót s ezzel befejezhetjük e füzetekről hozott ismertetésünket. Ezen most már teljesen két díszes kötet megszerzését nem ajánlhatjuk eléggé olvasóinknak. Mind a két kötet diszkótésben ára 10 forint s egyike a legszebb alkalmi ajándékoknak. Füzetenként is kapható 40 krajczárért. Kapható minden budapesti és vidéki könyvkereskedésben; megrendelhető a kiadóhivatalban Budapesten. Teréz-körút 38., félemelet (Kunossy Vilmos és Fia műintézetében.)

— **Edison és a Röntgen-sugarak.** Nemrég minden ujságot bejárta a hír, hogy Edisonnak sikerült a Röntgen-sugarak segítségével a vakságot meggyógyítani. A legtöbb ember bámult Edison e legújabb sikerén; de legjobban csodálkozott maga Edison, mert ő az x-sugarak ilyenmű alkalmazására mindaddig sohase gondolt. Csak arra a hírre, hogy Kaliforniában két vak Röntgen-sugarak segítségével visszanyerte a szemvilágát, kezdett a felfedező királya ezzel az eszmével foglalkozni, de kétszeri ilyenmű kísérlete eredménytelen maradt. Különben Edison annyiban igazat ad az ujsághíreknek, hogy tényleg azt hiszi, hogy érintetlen látóidegekkel bíró szembetegek a Röntgen-sugarak iránt fogékonyabbak tehetők s a megfelelő módon preparált betűket el is olvashatják. Így a hályog okozta vakság, Edisons véleménye szerint, az x sugarakkal részben gyógyítható lehet.

— **A budget szó eredete.** A parlamenti szótár a budget szót az angolból vette, az angolok viszont a francia nyelvől vették át. „Budget“ az angol nyelvben annyit jelent, mint a „királyi pénztár.“ „királyi kincstár“ és „boutge“ régi francia

szóból származik. Ez a szó kis erszényt jelent és a burgondi nyelvjárásban ma is meg van „bougette“ alakban. Az angolosan kiejtett „bougette“ szóból lett a „budget.“ Eredetileg azt a bórzacskót jelentette, melyben a kincstári bevételek és kiadásokról szóló kimutatásokat a parlamentbe vitték. Később azonban a tarsolyról átvitték a tartalomra és nem a zacskót, hanem a költségvetést jelölték vele. Ezzel az értelemmel vették át a többi országok is.

— **A pudding.** Angolország régi idők óta rokonszenvez a puncscsal és a plumpuddinggal, de az a rokonszenv még talán sohasem vetett olyan hullámokat, mint az idén. Valóságos plumpudding-mania tört ki az utolsó hetekben az angol polgárok között. Körülbelül egy millió tehető ama puddingok száma, amelyeket a büszke Anglia karácsony hetében elfogyaszt. Ezenfelül mérhetetlen mennyiségben exportálják a puddingot Németországba, Franciaországba, és Oroszországba. Az ilyen exportált puddingot természetesen újra meg kell főzni, mielőtt az asztalra adnák, de a jó német gazdaszszonyok, akik többet értenek a regényírás-hoz, mint a konyha titkaihoz, mennyei ártatlanságukban nem egyszer nyersen adják az asztalra a puddingot, s a kiskorú germánok savanyu arcczal, de fenkölt áhitattal fogyasztják el a különös karácsonyi csemegét.

Meteorológiai jelentés jan. 13-tól jan. 16-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erőssége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
7	62-0	+1.4	NW ₁	3 ● ny.			
13	2	60-0	+4.3	—	10 ● 1.7	+5.2	+0.2
	9	59.8	+2.4	WN ₁	2 ● 0.2		
	7	60.4	+0.8	—	10	—	
14	2	60.4	+4.0	—	10	—	+4.3
	9	61.9	+1.6	—	10	—	
	7	65.6	+1.4	—	10	—	
15	2	66.4	+3.6	—	10	—	+4.3
	9	68.0	+1.1	—	10	—	
	7	68.5	+0.2	—	10	—	
16	2						
	9						

Kilátás: Továbbra is enyhe és boros, később csapadék.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1-10-ig. Borulat foka = 1-10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég ▽ = dara.

— **Hol született a bicikli?** Most már értjük, hogy miért utazott Európában tavaly a kínai alkirály. Császára elküldötte őt, hogy szenzációs leleplezést csináljon és megmentse a kínaiak becsületét. Ugyanis Mi-Hung-Csang Londonban biciklit vett és elmondta ez alkalommal a vasparipa-gyár-osa, hogy ezt az ördögös szerszámot náluk már meglehetősen ismerik. Állítólag a Yao dinasztia uralkodása alatt találták föl, Krisztus születése előtt 2300 évvel. Különösen nagy elterjedtségnek a bicikli a mennyei birodalomban éseppen a járnai alig tudó, elnyomított lábukhina holgyecskék

azok, akik háztartást kötelességet feledve teljesen átadták magukat ennek a modern sportnak. Mulatságuk azonban nem tartott sokáig, mert egy császári rendelet rövid uton tiltotta a nőket a biciklizéstől.

Apróságok.

Kérdés és felelet.

— Ki az igazi házaló?

Aki először a zálogházba, azután a színházba, a színház után a kávéházba megy.

Felvilágosítás.

Az ötvenes években meglátogatta a király az Alföldet és igen feltűnt neki egy faluban, hogy fogadtatásánál kevés zsendár jelent meg.

Megkérdezte tehát a bírót, hogy nem jött-e ide több zsendár?

— Jött biz ide, felséges uram, — volt az önézetes felelet, — de a többi agyon vertük.

Milyen hitben van?

Gyónásra készítette elő ezredét a tábori lelkész és feltűnt neki, hogy egy katona figyelt oktatásaira. Megkérde tehát:

— Hát maga milyen hitben van?

— Abban kérem, miben — a regement szabója.

— Bolond beszéd! Hát az milyen hitben van?

— Hát biz az abban a hitben van, kérem, hogy a két év előtt csinált lajbi arát soh'sem fizetem meg neki. Én is abban a hitben vagyok.

Vigasztalás.

Szakadó esőben vitték akasztani a rabot. Panaszkodott tehát szemben ülő papjának.

— Lásza kérem, milyen szerencsétlen vagyok, még ebben a szomorú utamban is nyakamba esik az eső.

— Soh'se busulj fia, vigasztalja a pap lásd, én még kutyábbul állok, mert te csak kimégy, de nekem haza is kell jönnöm.

Megfelelt.

Egy kellő előképzettség nélküli jegyző, aki régente botos legény volt, roppant érezte közönségével az ő nagy voltát.

Egyszer egy bátrabb földművesben embe-rére akadt, kire így rivalt:

— Tudja-e kend, kivel beszél?

— Tudom, volt a bátor válasz, — botos legényből lett náthás jegyzővel!...

Hát te miért sírsz?

Együtt ebédelt a két diák. Amint fölteszik a levest, az egyik mohón bevesz egy kanállal belőle s az forró lévén, összeégette száját, úgy, hogy könyei csurogtak.

— Hát te miért sírsz?

— Jaj, édes barátom, az jutott eszembe, hogy az édes apámat, ma esztendeje, éppen ebben az órában temették.

Erre a másik legkisebb rosszat sem gyanítva, szinte beöntött egy kanál forró levest, mire az ő könyei is rögtön kiesordultak.

— Hát te miért sírsz? — kérde az első vigyorogva.

— Hát biz én azért sírok, ebadta gazembere, hogy akkor, mikor édes apádat temették, teged miért nem akasztottak fel!

Ugy-e mondtam?

Egy fővárosi pékmesterné házában szörén-lában eltűnt egy gyermekecipő. Nem találták sehoh, pedig mindent tüvé tettek. Végre ebédnél fölszelnek egy új kenyeret és kivesik abból a cipő.

Ugy a háziassz szabad elv

Fiatalkor már régtől Kiasz hogy már levest.

Giza. A jött haza. Mama megint a s

Sztárai

Sz

A lyraköltői műközlő társaság 5 valamennyi nélkül. Ez énekszerzőt. Mint en melyek Szer sisai. Ő is nem „liter tice, azaz del“ fordító zoltár-átült a szent kö a kifejezést, szabad átdo.

Irónk a zászában nagy csével járú fárt, mint fordításai sz sainak. — I a sajátos sz ször, hogy (egy, két, n gét epikus e szakokban e állapotot, ha ségi zoltár végső verssz mat, vagy a

A szerkesztő találmánya, a korszak lyril Maga Balassi mazza, legtu Fazakas Mi érezhető.

És most öt más ere gező itéletű mint lyrikusi

1. X. p s a latin kezdő s det. Avagy: versszakban állapotát, „H senkítő nem Istenhez ekké

Majd biblia állítja élénk „immáron a l (19-ik) verssz adja tudunk szakból áll. fecit — olvas

2. XII. p s a fac etc. kezdő

Ugy-e, mondtam! — kiált örömittasan a háziasszony, hogy: az én házamnál nem szabad elveszni semminek . . . ?!

Jó gazdaasszony.

Fiatallur. Blanka nagysám, én kegyedet már régóta imádom!

Kiasszony. Oh, Sántha ur, higgye el, hogy már én is sokszor elsóztam önért a levest.

Alapos aggodalom.

Giza. A papa megint nagyon haragosan jött haza.

Mama. Istenem, csak nem találkozott megint a szabóúrnokkal?

Csarnok.

Sztárai Mihály élete és irodalmi működése.

— Irodalomtörténeti esszé. —

Írta: Kiss Pál.

(Folytatás.)

Sztárai lyrai költészete.

A lyrai költészet körébe tartozó művei költői működésének legelső felére esnek. 16 zsoltára s 5 más lyrai darabja maradt ránk, valamennyi a szerzetesi idő feljegyzése nélkül. Ezekből ismerjük Sztárait, mint énekszerzőt.

Mint említők, 16 zsoltára maradt ránk, melyek Szent Dávid zsoltárainak paraphrasisai. Ő is — Gelei Katonával szólva — nem „literaliter, hanem periphrastice, azaz bővebbedkén körüljáró beszéddel“ fordított, épügy, mint e korszak többi zsoltár-átültetője, kik nem hű mását adják a szent költeménynek, hanem inkább csak a kifejezést, eszmét és hangulatot veszik át szabad átdolgozásukba.

Írónk a latin szövegű zsoltárok átdolgozásában nagy szabadsággal és nagy szerencsével járt el. Ő ültette át a legtöbb zsoltárt, mint uttörő ezen a téren, s az ő fordításai szolgálták buzdító példakortársainak. — Erre enged következtetnünk az a sajátos szokása, melyet nála találunk először, hogy fordításaiban a zsoltárok elejét (egy, két, néha három strophában) és végét epikus elemekkel vegyíti. Az első versszakokban elmondja azon körülményt, lelki állapotot, hangulatot stb., mely az ó-szövet-ségi zsoltár-költőt éneklésre készítette, a végső versszakban pedig a zsoltár sorszáma, vagy a fordítás idejét adja tudtunkra.

A szerkesztésnek ezen módja tisztán írónk találmánya, de csakhamar moghonosodott e korszak lyrikusainál, sőt epikus költőinél is. Maga Balassi is dalaiban több helyt alkalmazza, legfőbb használata pedig Bogáti Fazakas Miklós jeles zsoltárfordításaiban érezhető.

És most vegyük sorra a zsoltárokat, s öt más eredeti énekét, hogy aztán összegező ítéletünket kimondhassuk Sztáraitól, mint lyrikusról.

1. X. psalmus. (Ut quid recessisti etc. latin kezdő sorral.) Nóta: Dicsérlek téged. Avagy: Háborúsága Dávid. — Az első versszakban elmondja Szent Dávid próféta állapotát, „Hogy segedelmet földön magának senkitől nem látá, Keserves szívvel az Ur Istenhez ekképen kiálta“ stb.

Majd bibliai felfogással a gonosz embert állítja elének és kéri Istent, hogy törje meg „immáron a hitlennek jobb kezét“. Az utolsó (19-ik) versszakban pedig a zsoltár számát adja tudtunkra. — 19 háromsoros versszakból áll. Versfejeiben: Michael Starius fecit — olvasható. Schemája 5+5+6.

2. XII. psalmus. (Domine saluum me fac etc. kezdő sorral.) Nótája: Mindenkoron

áldom az én uramat. — Ezen énekében hazafias fájdalma is megvillan, összeolvadva mély vallásos hitével. Az akkori viszonyokra utalva mondja:

„Hatalmaddal tarts meg minket Uristen
Óriz minket kegyetlen nemzet ellen
Hogy örökké kik leszünk igaz hitben,
Megmaradjunk az te eszméretedben.“

„Az hitetlen és kegyetlen pogának
Mi környölünk járnak, mint oroszlanok,
Az egyházi fejedelmek gonoszok,
Azért győznek a hitetlen pogának.“

11 négysoros vsz-ból áll. Versfejeiben: Sztárai Mihály. Schema: 4+4+3.

3. XV. psalmus. (Domine quis habitabit in etc.) „Az igaz hitnek jó gyümölcséről“ elmélkedik benne, tulnyomóan sok leíró elemmel. — 10 négysoros versszakból áll. Versfőkben: Starius II. Schemája 4+4+3.

4. XXIII. psalmus. (Dominus regit me et nihil mihi etc.) Nótája: Nektek emlékezem. Epikus bevezető strophá után Isten gondviselését énekei meg, és — anakhronizmust használva — a zsidó vonatkozásu helyet is Krisztusra s a kereszténységre vonatkoztatja.

„Az ő szent Fiában szomorú lelkemet csak egyedül biztatja, Méltatlanságomban az ő szent Fiáért irgalmasságát nyújtja.“ 11 négysoros vsz-ból áll. Versfőkben: — Sztárai Mihály. — Schema: 6+6+7.

5. XXVI. psalmus. (Judica me Domine quoniam etc.) Nóta: Nagy bánatban Dávid mikoron. Avagy: Neked menyeyi szent etc. — Ebben Isten iránti bizodalmat rajzolja. — 15 négysoros vsz-ból áll. Versfőkben: Michael fecit. — Schemája: 4+4+3.

6. XXVIII. psalmus. (Ad te Domine clamabo, Deus meus ne sileas etc.) Nótában: Csak tebened Uram Isten etc. — Ezen zsoltárában Istenhez kiált; könyörög a hitetlenek ellen, kiknek szívök álnok, mondva: „Kérlek ne hagyj, hogy ne légyek egyik ő közülök.“ — 8 négysoros vsz-ból áll. Versfejekben: Michael. Schemája: 4+4+4+2.

7. XXIX. psalmus. (Afferte Domino, filii Dei afferte etc.) Nóta: Nagy hála adással etc. — Ebben Isten nagyságát, fenségét magasztatja s végül hálát ad „az atyának és az ő fiának, És az vigasztaló és tápláló szentlélek Istennek, Ki oltalmazója, táplálója az keresztényeknek.“ — 11 háromsoros vsz-ból áll. Versfejeiben: Sztárai Jahal. Schemája: 6+4+6.

8. XXXII. psalmus. (Beati quorum remissae sunt etc.) Nóta: Szent Dávid próféta stb. — Hosszu körülírásban mondja el Szent Dávid próféta siralmas énekét:

„Mikor az Istenből mag ostoroztatván volna nagy betegségekben,
Az ő bűneinek megisméretéből volna nagy rettegésben“ stb.

15 négysoros vsz-ból áll. — Versfőkben: Starius de iusto. — Schemája: 6+6+7.

9. XXXIV. psalmus. (Benedicam Dominum in omni tempore etc.) Nóta: Meghallgassad az én imádságomat etc. — Istenben helyezi minden bizodalmat, tőle vár oltalmat s őt dicséri szüntelen. Int, hogy hasonlóan cselekedjünk, mert: „Kik az uristen ellen rugódoznak,

És az ördögnek mindéltig szolgálnak,
Mind testestől-lelkestől elkarhoznak.“

23 négysoros vsz-ból áll. Versfőkben: Michael Starius faciebat. — Schemája: 4+4+3.

10. XXXVI. psalmus. (In te Domine speravi etc.) Nótája: Dicsérlek téged menyeyi

beli Isten én édes teremtem. Avagy: Szánjad Uristen. — Isten jóságát magasztatja. 16 háromsoros vsz-ból áll. Versfőkben: Starius faciebat. Schemája: 5+5+6.

11. XXXVII. psalmus. (Ne aemulare malignantus, neque etc.) Nóta: Neked menyeyi etc. — Türesre, szenvedésre oktat, mert Isten „kijelenti“ az igazságot és az ártatlanságot, a gonoszak pedig hatalmokban előbb-utóbb megrontatnak, amint azt maga is tapasztalta. 33 négysoros vsz-ból áll. Versfejeiben: Michael Starius contra magnum orabat. — Schemája: 4+4+3.

12. LXIV. psalmus. (Exaudi Deus orationem meam.) Nótája: Mindenkoron áldom az én uramat etc. — Kifejezi Istenben való erős bizodalmat és kéri, hogy testben és lélekben oltalmazza meg ellenségeitől, kik álnoksággal, hamissággal, keserű beszédekkel törnek ellene. Rendületlen hittel mondja:

„Te uristen de állalövöd őket
Nagy hirtelen és megbünteted őket,
Rájak ejtesz nagy halálos sebeket,
Megemészted mind testeket, lelkeket.“

Aztán a méltó büntetés hatását énekei meg, melyen az emberek elsudálkoznak, hirdetik Istennek nagy hatalmát és a „Gonoszságban magokat el nem hiszik.“ — 15 négysoros vsz-ból áll. Versfőkben: Michael Starius. Schemája: 4+4+3.

13. LXV. psalmus. (Te decet hymnus deus in Syon.) Nótája: Cur mundus militat sub vana gloria. — Az isteni nagyságot dicsőíti benne. 14 négysoros vsz-ból áll. Versfőkben: Starius fecit s. Strophái tizenkét-tagu sorokból állanak sormetszettel.

14. LXXIV. psalmus. (Ut quid Deus repulisti in finem etc.) Nóta: Sok inséginkben néked jel etc. — Velős rövidséggel isten irgalmához fordul s bűnbánó hangon segítségét kéri. 8 kétsoros vsz-ból áll. Versfőkben: Starius. Schemája: 5+5+6.

15. XCII. psalmus. (Bonum est confiteri Domino etc.) Nóta: Nagy bánatban Dávid mikor etc. Ezen énekben ismételtén Isten iránti bizodalmat hirdeti s az isteni jóságot magasztatja. — 15 négysoros vsz-ból áll. Versfőkben: Michael Starius. Schemája: 4+4+3.

16. XCIV. psalmus. (Deus ultionum Dominus etc.) Nóta: Megnyomorodván etc. — Ujlag kifejezve isten iránti hitét, az Urat, mint a gonoszak boszuállóját hívja segítségül az álnokok ellen. — 26 háromsoros vsz-ból áll. Versfőkben: Michael Starius contra impios. Schemája: 5+5+6.

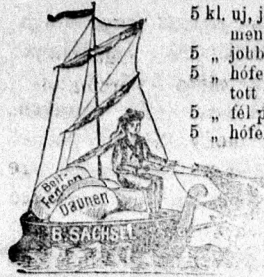
(Folytatása következik.)

Piaci árak.

Nagy-piac, 1897. január 14

Buza legjobb	1 véka	1.-
„ közepserű	„	90
Kétszeres legjobb	„	80
„ közepserű	„	75
Rozs legjobb	„	80
„ közepserű	„	75
Zab legjobb	„	50
„ közepserű	„	45
Kukorleza (tengeri)	1 véka	60
Burgonya	„	30
Széna legjobb	egy szekér	8.-
Szalma legjobb	„	2.-
Bikkfa 1 köbm. keresztirány nélkül, 1 m. hosszú		3-50
Cserfa 1 „ „ „ „ „	1 „	2 50
Tűlgyfa 1 „ „ „ „ „	1 „	3-
Faszén kemény	egy hektoliter	1 80
Marhahús	1 kilogramm	— 36
Sertéshús	„	— 48
Szalonna	„	65 - 75
Diszózsír	„	— 80
Vöröshagyma	„	—
„ „ „ „ „	„	—

Olcsó cseh ágytoll!

5 kl. uj, jó, fosztott, pormentes — 4 frt 80 kr.
5 „ jobb minőségű — 6 „ „
5 „ hófehér puha fosztott pelyh 9, 12, 15 „ „
5 „ fél pelyh 6, 7, 20, 9 „ „
5 „ hófehér puha fosztatlan pelyh 12—15 frt.
Pehely 1.80, 2.40, 3.—, 3. frt 30 kr különként.
Kitűnő paplanok 2 frt 30 krtól feljebb.
A szállítás bérmentesen, utánvét mellett történik.
Felcsérés és visszavétel nincs kizárva, ha a postadíj megtérítettik.
Megrendeléseknél kérem jól megfigyelni a címet.
Benedikt Sachsel, Klattau, 409. Böhmen.
942 7—20

Tövis község határán a Maros mentén 40 hold munkafára alkalmas

ERDŐ

jutányos áron, részben vagy egészben eladó.

Értekezhetni: **Krengel Sándor** községi jegyzőnél. 988. 3—3.

Pályázat.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-kollégium előjárósága a főiskolának elhalálozás folytán megüresedett jogügyi és jószágigazgatói állomására pályázatot hirdet.

Javadalom:

1. Évi fizetés 1200 frt, évnegyedes előleges részletekben.
2. Szálláspénz 300 frt, félévi előleges részletekben.

Intézkedő vagy ellenőrző tisztéből kifolyó utazásai alkalmával kimerült fuvar-költségeket a főiskola pénztára hordozza.

Pályázati határnap február 28., s az ideig a főiskola előjáróságához címzett s okmányokkal felszerelt folyamodványok benyújtandók. 1000 1—1

Pénzkölcsön

birtokra, házakra, gyárakra és gőzmalmokra első helyű betáblázásra 40 évre 4¹/₂ százalékra, 50 évre 4 százalékra, 2-ik és 3-ik helyű betáblázásra 6 százalékra.

PÉNZT

váltóra 5—6 százalékra 10000 frtig gyorsan és discretio mellett szerez, valamint drága adósságot konvertál, ugyszintén váltókat leszámítottat **Schwarz Márton**, Budapest, VII. Miksa-utca II. sz.

Kitűnő referenciákkal szolgálhatok. 1001 1—10

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint nagybátyám — **Bisztricsány Lajos** ur — saját házában levő

fiók-üzletét

átvettem s azt nevem alatt saját számlámra tovább fogom vezetni.

Midőn szíves figyelmét **vas-, fűszer- és bőr-üzletemre** felhívom, tudatom, hogy azt ujonnan fogom berendezni s főtevésem leendő pontos kiszolgálás mellett jó árut jutányos áron elárusítani.

Üzletemben tisztán kezelt örhegyi bor literenként 40 kr-ért, továbbá kitűnő rizling és kövérszőllő-bor kapható.

Magamat a tisztelt vevő közönség pártfogásába ajánlva, vagyok kitűnő tisztelettel

MÁTIS ENDRE.

995 3—3

Hi iszik
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávét?

Ernye be jó!

Mindenki a ki félt az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzátétele által elvész az idegizgató bakbávének általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségrontó hatása. *****

Mindenki a kinek egészségét valami megrontotta. Különösen ideg- s gyomorbántalmakban szenvedőknél sok ezer esetben a legegészségesebb és a legkönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tisztá Kathreiner-kávé. *****

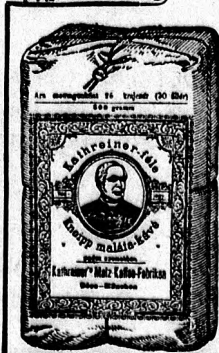
Minden asszony és gyermek, akiknek gyöngye szervezétére különösen jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, ugy bakbávével keverve, mint tisztán nagyon szeretik. *****

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mellet egészséges kávéitalt mégsem akar magától megvonni. Takarékosági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé akár bakbávéval vegyítve, akár tisztán. *****

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valójában egészségi és családi kávé, a mely szemekben a legjobb malátából készül; a bakbávé kedvelt ízét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csak a Kathreiner-kávé egyesíti magában a bakbávé kellemesen ingerlő ízét és a maláta kávének egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit.

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tessék jól vigyázni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner.**

Az olyan csomagban, amelyen nincs rajta a Kathreiner név, hamisított kávé van.

999 1—12